

The risk of malignancy in Bethesda IV thyroid nodules in Poland is low - time to slow down the rush to surgery

Piotr Wiśniewski^{1,5} Maciej Śledziński^{2,5} Andrzej Hellmann^{2,5} Jarosław Jendrzejewski^{1,5} Wojciech Cytawa^{4,5} Jacek Kowalski^{3,5}

GDAŃSKI
UNIWERSYTET
MEDYCZNY

¹Katedra i Klinika Chorób Endokrynologii i Chorób Wewnętrznych ²Klinika Chirurgii Ogólnej, Endokrynologicznej i Transplantologicznej ³Katedra i Zakład Patomorfologii ⁴Zakład Medycyny Nuklearnej ⁵Centrum Leczenia Raka Tarczycy Uniwersyteckiego Centrum Klinicznego

Wprowadzenie

BACC tarczycy skutecznie pomaga planować postępowanie u pacjentów z guzkami tarczycy. Uzyskanie jednak wyniku "nowotwór pęcherzykowy lub jego podejrzenie" (IV kategoria wg Bethesda, B-IV) stawia klinicystę i pacjenta przed dylematem. Jedynym dostępnym sposobem potwierdzenia lub wykluczenia raka okazuje się wycięcie płata tarczycy, co wiąże się z dyskomfortem, powstaniem blizny, ryzykiem powikłań chirurgicznych, trwałej niedoczynności tarczycy, kosztami indywidualnymi oraz społecznymi. Przeprowadzenie tego rodzaju procedury diagnostycznej jest uzasadnione jedynie w sytuacji, kiedy ryzyko raka jest odpowiednio wysokie.

Ryzyko występowania raka w guzkach B-IV wynosi 14-34% i zależy m. in. od kraju pochodzenia [1]. Dane sugerują, że w Polsce ryzyko jest niższe niż w innych krajach [2-5].

Cel pracy, materiał i metody

Retrospektywnie oceniono częstość występowania raka tarczycy w guzkach B-IV w kolejnej serii pacjentów z polskiego ośrodka. Niska częstość wspierałaby hipotezę, że w Polsce ryzyko jest niższe i uzasadniało promowanie strategii *czujnego nadzoru* w części przypadków.

Seria liczyła 129 pacjentów operowanych z powodu B-IV w Centrum Leczenia Raka Tarczycy szpitala UCK w Gdańsku. Mediana wielkości guzka wyniosła 19mm, 10% guzków miało wielkość <1cm. Zabieg był jednostronny w 50% przypadków.

Wyniki 1 - weryfikacja histopatologiczna

W tabeli rozpoznania hist-pat uzyskane z guzków B-IV. Nie wliczono incydentalnych mikroraków PTC (18 przypadków, 16,2%).

Zmiany łagodne - 110 (85.3%)		Nowotwory złośliwe - 19 (14.7%)	
hiperplazja	49 (38%)	rak pęcherzykowy	9 (7%)
gruczolak pęcherzykowy	29 (22%)	rak onkocytny	6 (5%)
gruczolak onkocytny	21 (16%)	rak brodawkowy*	4 (3%)
FTUMP	6 (5%)		
NIFTP	5 (4%)		

* podtyp pęcherzykowy (3 przyp.), podtyp onkocytny (1 przyp.)

Wyniki 2 - porównanie cech klinicznych

Cecha	Raki	Nie-raki	p-value*
Liczba pacjentów	19	110	
Wiek [lata]	63 (21-77)	48 (25-77)	0.015
Mężczyźni	9 (47%)	23 (21%)	0.021
Wielkość guza [mm]	29 (10-65)	16 (5-68)	<0.001
Wielkość guza - kateg.			<0.001
< 1 cm	0 (0%)	12 (11%)	
1-2 cm	2 (11%)	51 (46%)	
>2 cm	17 (89%)	47 (43%)	
Typ Hurthle'a w BAC	7 (37%)	26 (24%)	0.3

Dane to mediana (min.-maks.) lub n (%)

* Wilcoxon rank sum test; Fisher's exact test

Dyskusja

Rak tarczycy potwierdził się jedynie w 14,7% przypadków. Wyniki tej pracy wraz z [2-5] potwierdzają hipotezę, że w Polsce ryzyko raka w guzkach B-IV jest niższe niż w innych populacjach.

W rekomendacjach z 2018r stwierdzono, że operowanie wszystkich z B-IV osób prowadzi do zjawiska *overtreatment* [6], nie sformułowano jednak jasnych wytycznych postępowania z tą grupą pacjentów. Wraz z dużym niepokojem pacjenta (wynikającym z niepewności co do rozpoznania, obecności słowa *nowotwór* w wyniku BACC) zniechęca to do stosowania strategii *czujnego nadzoru*.

W naszym materiale częstość raka zależała od wieku, płci oraz wielkości guza. Wśród 65 guzków ≤ 2 cm raka stwierdzono zaledwie w 2 (3%) przypadkach. Uwzględnianie danych klinicznych w procesie decyzyjnym pozwoliłoby lepiej wybrać strategię postępowania diagnostycznego i ograniczyć niepotrzebne operacje diagnostyczne.

Wnioski

Ryzyko raka w polskiej populacji pacjentów z guzkami B-IV jest relatywnie niskie, zwłaszcza w zmianach wielkości ≤ 2cm. Należy ograniczyć liczbę operacji u pacjentów z guzkami B-IV wielkości ≤ 2 cm na rzecz monitorowania USG.

Piśmiennictwo [1] Bongiovanni, M. i wsp., Acta Cytologica 2012, 56, s. 333. [2] Świrta, J. i wsp., Wiadomości Lekarskie 2020, 73, s. 1323. [3] Kotecka-Blicharz, A. i wsp. Polish Archives of Internal Medicine 2021, 131, s. 16117 [4] Słowińska-Klencka, D. i wsp., Journal of Clinical Medicine 2020, 9, s. 2281 [5] Stanek-Widera, A. i wsp., Endokrynologia Polska 2016, 67, s. 17 [6] Jarzab, B. i wsp. Endokrynologia Polska 2018, 69, s. 75